

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Ordonanța de Urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea Legii nr. 96/2000 privind organizarea și funcționarea Băncii de Export-Import a României EXIMBANK - S.A. și pentru reglementarea unor măsuri bugetare

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

2.1 Sursa proiectului de act normativ

Înființarea și operaționalizarea unei bănci de dezvoltare a României este prevăzută în cadrul Planului Național de Redresare și Reziliență, în cadrul Componentei 8 - Reforma fiscală și reforma sistemului de pensii, Reforma 5 - Înființarea și operaționalizarea Băncii de Dezvoltare a României.

Prin Hotărârea Guvernului nr. 1204/2022, cu modificările și completările ulterioare, s-a aprobat constituirea, organizarea și funcționarea Băncii de Investiții și Dezvoltare - S.A., instituție de credit, exceptată de la aplicarea cadrului CRR/CRD, denumită în continuare BID. Actul constitutiv a fost aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1113/2023, iar în data de 23.11.2023 BID a fost înregistrată la Registrul Comerțului. În prezent, banca se află în plin proces de organizare a activității în vederea operaționalizării, în trimestrul IV 2024, ca instituție de credit exceptată de la cadrul CRR/CRD, aflată sub supravegherea Băncii Naționale a României.

Banca are ca scop sprijinirea antreprenoriatului, dezvoltarea socio-economică și regională în România prin promovarea investițiilor și facilitarea accesului la finanțare pentru beneficiarii eligibili în acele sectoare în care au fost identificate disfuncționalități ale pieței financiare și decalaje de finanțare, în baza unei analize independente ex-ante, în scopul atenuării și reducerii lor prin desfășurarea de activități de dezvoltare.

Obiectivele strategice ale BID sunt facilitarea accesului la finanțare pentru întreprinderi mici și mijlocii, asigurarea accesului la finanțare pentru proiecte de infrastructură viabile și atragerea capitalului privat în investiții, sprijinirea procesului de accesare și utilizare a fondurilor europene și a efectului de multiplicare asociat prin administrarea de instrumente financiare din fonduri europene și de acordare de finanțări în cadrul fondurilor și inițiativelor de investiții la nivelul UE.

Conform prevederilor Hotărârea Guvernului nr. 1204/2022 privind constituirea, organizarea și funcționarea Băncii de Investiții și Dezvoltare - S.A., BID va desfășura activități atât în nume și cont propriu, prin resursele proprii, cât și în numele și contul statului, în limita mandatului acordat de acționarul unic, prin Ministerul Finanțelor, și anume:

- asigurarea accesului la finanțare pentru investiții strategice, al proiectelor mari de infrastructură care contribuie la dezvoltarea regională și națională, al agriculturii, al activităților de cercetare-dezvoltare-inovare, al proiectelor de eficiență energetică, al proiectelor de investiții din sistemul de sănătate;
- sprijinirea accesului la finanțare pentru întreprinderi mici și mijlocii, inclusiv microîntreprinderi și cele nou-înființate de tip start-up, precum și cele din domenii inovatoare, unități administrativ-teritoriale și companii de utilități publice aflate în subordinea acestora, companii de stat și alte întreprinderi, universități, institute de cercetare-dezvoltare, entități publice socioculturale, întreprinderi sociale; alți beneficiari incluși în administrația publică;
- furnizarea de servicii de consultanță și de asistență tehnică;
- implementarea și/sau administrarea de instrumente financiare finanțate din fondurile europene și acordarea de finanțări în cadrul fondurilor și inițiativelor de investiții la nivelul Uniunii Europene, inclusiv investiții cofinanțate de Grupul Băncii Europene de Investiții sau de alte instituții financiare internaționale;
- preluarea atribuțiilor exercitate în prezent de Exim Banca Românească S.A. cu privire la activitatea Fondului de Investiții al Inițiativei celor Trei Mări;
- alte activități încredințate pe bază de mandat conform legislației în vigoare.

BID va oferi o gamă variată de produse financiare: garanții de portofoliu și garanții individuale, împrumuturi pentru finanțarea capitalului de lucru și a proiectelor de investiții derulate în principal de IMM-uri, entități publice (UAT-uri, operatori de servicii publice de apă și canalizare etc.), iar pe măsură ce capacitatea și forța sa financiară vor crește, vor putea fi introduse gradual produse mai complexe, cum ar fi investițiile de capital de risc (de tip equity).

Astfel, BID va deveni principalul vehicul prin care statul român va derula noi programe guvernamentale și scheme de ajutor de stat de sprijin a economiei, va participa la diverse inițiative și/sau fonduri de investiții dezvoltate la nivel regional, acționând în calitate de partener al intermediarii financiare din România, în scopul mobilizării resurselor financiare pentru finanțarea proiectelor de investiții care să susțină dezvoltarea durabilă a țării. Având în vedere că, în lipsa unor măsuri imediate se poate afecta implementarea aranjamentelor operaționale aferente Reformei 5, Componenta 8 din cadrul Planului Național de Redresare și Reziliență, care includ, printre altele, eliminarea suprapunerilor în atribuțiile instituțiilor financiare cu rol de dezvoltare aflate în subordinea Ministerului Finanțelor și ținând cont că, neadoptarea în regim de urgență a prezentului act normativ ar determina întârzieri în respectarea termenelor de operaționalizare a Băncii de Investiții și Dezvoltare S.A. prevăzute în Planul de Redresare și Reziliență, se impune adoptarea de măsuri imediate pe calea ordonanței de urgență.

2.2 Descrierea situației actuale

A. În conformitate cu Legea nr. 96/2000 privind organizarea și funcționarea EximBank S.A., republicată, cu modificările și completările ulterioare și în limita competențelor aprobate de Comitetul Interministerial de Finanțări, Garanții și Asigurări (C.I.F.G.A.), înființat în baza Hotărârii Guvernului nr. 534/2007 privind înființarea, atribuțiile, competențele și modul de funcționare ale C.I.F.G.A. și reglementarea operațiunilor de finanțare, garantare și asigurare

efectuate de EximBank în numele și în contul statului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Exim Banca Românească S.A. desfășoară operațiuni de mandat în numele și în contul statului (NCS).

Corespunzător misiunii stabilite prin Legea nr. 96/2000, portofoliul de produse NCS al Exim Banca Românească S.A. a fost dezvoltat și dimensionat în funcție de obiectivele de politică economică ale Guvernului României și de resursele financiare alocate în acest scop, adresându-se tuturor participanților din piață și cuprinde produse de finanțare, garantare și asigurare a creditelor la export, banca acționând în calitate de instituție de susținere oficială a creditelor la export, Export Credit Agency - Agenția pentru Credite la Export (ECA).

Expunerea totală în numele și contul statului administrată de Exim s-a situat în anul 2023 la cca. 9.995 mil. lei. În cadrul activității NCS, Exim Banca Românească S.A. acordă:

1. Produse cu ajutor de stat. Exim Banca Românească S.A. a continuat administrarea expunerilor angajate ca urmare a implementării schemei de ajutor de stat care a vizat combaterea efectelor crizei determinate de pandemia COVID-19. De asemenea, pe parcursul anului 2023, Exim Banca Românească S.A. a implementat o schemă de ajutor de stat adresată companiilor mari și IMM cu cifră de afaceri de peste 20 mil. lei, pentru susținerea activităților acestora în contextul agresiunii Rusiei asupra Ucrainei, potrivit prevederilor din „Cadrul Temporar al Comisiei Uniunii Europene pentru măsuri de ajutor de stat de sprijinire a economiei ca urmare a agresiunii Rusiei împotriva Ucrainei”. La sfârșitul anului 2023, valoarea totală a expunerilor administrate de Exim Banca aferente produselor cu ajutor de stat este de 4.529 mil. lei.
2. Produse în condiții de piață, respectiv: a) garanții NCS emise în numele și în contul statului român destinate garantării creditelor și garanțiilor acordate de instituțiile financiare; b) finanțări NCS - finanțări destinate susținerii proiectelor de investiții și/sau activității curente în domeniile prioritare: dezvoltarea IMM, dezvoltarea infrastructurii, a utilităților de interes public, susținerea activității de cercetare-dezvoltare, protecția mediului, formarea resurselor umane, dezvoltare regională, tranzacții internaționale; c) asigurări - Exim Banca Românească S.A. acționează ca export credit agency în România având în portofoliu polițe de asigurare care permit exportatorilor români de bunuri și servicii să acorde termene de plată extinse cumpărătorilor externi, respectiv permit investitorilor români să gestioneze riscurile politice aferente investițiilor în străinătate. Aprobările de produse în numele și contul statului pe segmentul standard din cursul anului 2023 au generat expuneri la finalul anului de 5.465 mil. lei.
3. Începând cu anul 2019, Exim Banca Românească S.A. asigură reprezentarea intereselor statului român în Fondul de Investiții al Inițiativei Celor Trei Mări (FII3M). FII3M este un instrument financiar prin care statele membre ale UE aflate între mările Adriatică, Baltică și Neagră (Bulgaria, Croația, Estonia, Ungaria, Letonia, Lituania, Polonia, România și Slovenia) pun în comun resurse financiare pentru a contribui la finanțarea proiectelor de interes regional asumate la cel mai înalt nivel. Fondul acționează pe baze comerciale în scopul obținerii de profit. Participația României în FII3M este de 2,15%, respectiv 20 milioane EUR, din care sumele efectiv disponibilizate până în prezent sunt în valoare de 16,03 mil. EUR. Până în prezent, FII3M a facilitat realizarea unor proiecte în România în valoare totală de 175 milioane EUR.

4. Susținerea eforturilor de reprezentare a intereselor statului român la Uniunea Europeană (UE) și Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE). Exim Banca Românească S.A. asigură participarea la reuniunile grupurilor de lucru ale OCDE, cât și în cadrul Grupului de Lucru pentru Credite la Export de pe lângă Consiliul Uniunii Europene. Exim Banca Românească S.A. a fost confirmată ca instituția responsabilă pentru alinierea la reglementările specifice creditelor la export din cadrul Comitetului de Comerț, respectiv a Comitetului anti-corupție. Astfel, banca a dobândit un rol activ în implementarea a patru instrumente legale ale OCDE în domeniul creditelor la export care beneficiază de susținere din partea statului, urmând să contribuie la colaborarea cu ministerele de resort pentru exprimarea poziției concertate a României în toate forumurile de discuții și furnizarea inputurilor privind creditele la export, necesare în procesul național de aderare la OCDE.

Totodată, potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 126/2005 privind reprezentarea României sau a instituțiilor publice în fața Curții de Arbitraj Internațional a Centrului Internațional pentru Reglementarea Diferendelor Relative la Investiții și în fața altor instanțe judiciare și arbitrale internaționale, cu modificările și completările ulterioare, Ministerul Finanțelor asigură reprezentarea României sau a instituțiilor publice în fața Curții de Arbitraj Internațional a Centrului internațional pentru Reglementarea Diferendelor Relative la Investiții și în fața tribunalelor arbitrale internaționale, precum și a României sau a instituțiilor publice membre ale Guvernului în litigiile judiciare internaționale.

În acest context, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 126/2005 prevede că eventualele sume de bani dispuse a fi plătite prin hotărârile judecătorești sau arbitrale pronunțate în legătură cu aceste litigii internaționale se suportă din bugetul Ministerului Finanțelor, cu respectarea dreptului Uniunii Europene în materia ajutorului de stat, dacă este cazul.

Totodată, începând cu anul 2019 Exim Banca Românească participă în numele României la Fondul de Investiții al Inițiativei celor Trei Mări (FII3M), structura investițională creată în scopul finanțării proiectelor cheie de din țările Inițiativei celor Trei Mări. Sectoarele cheie de investiții sunt: transport, energie și infrastructura digitală.

FII3M are o capitalizare totală de 928,1 milioane EUR, participația României fiind de 2,15%, respectiv 20 milioane EUR, din care sumele efectiv disponibilizate până în prezent sunt în valoare de 16,03 mil. EUR. Perioada de strângere de fonduri de la investitori a expirat la 29 ianuarie 2023. În cadrul FII3M, Romania, în calitate de membru fondator, are câte doi reprezentanți în organele de conducere.

În cadrul Forumului de Afaceri al I3M, care a avut loc la Vilnius, Lituania, în aprilie 2024, un număr de 5 țări, Polonia, România, Slovenia, Lituania, Ungaria, au semnat Scrisoarea de Intenție neangajantă pentru înființarea Fondului II succesor al FI3M. România și-a exprimat intenția de a participa, într-o etapă inițială cu suma de 20 mil. EUR.

De asemenea, în conformitate cu angajamentul de a răspunde priorităților de dezvoltare sustenabilă formulate în Declarația Comună a Celui de-al IX-lea Summit I3M ce a avut loc la Vilnius, Lituania, în aprilie 2024, președinții și reprezentanții la nivel înalt ai țărilor I3M au anunțat intenția de a lansa un Fond de inovare al I3M în colaborare cu Fondul European de Investiții (FEI), cu perspectiva de a oferi capital întreprinderilor care se extind în întreaga regiune I3M, în scopul reducerii decalajelor de finanțare în finanțarea inovațiilor, crescând

astfel competitivitatea întreprinderilor din regiune. România intenționează să participe și la acest fond cu o sumă de 20 mil. EUR.

B. Potrivit cadrului legal național în vigoare, în ceea ce privește programele aferente perioadei de programare financiară 2021-2027, respectiv Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 133/2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021 - 2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 231/2023, cu modificările și completările ulterioare, Ministerul Finanțelor trebuie să asigure fondurile necesare autorităților de management pentru onorarea cererilor de prefinanțare/plată/rambursare primite de la beneficiari, inclusiv în situația indisponibilității temporare a fondurilor de la Comisia Europeană.

Totodată, în cadrul procesului de închidere a programelor operaționale finanțate din fonduri europene în cadrul perioadei de programare financiară 2014-2020, conform cadrului legal în vigoare, respectiv OUG nr. 40/2015 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2014 - 2020, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 105/2016, cu modificările și completările ulterioare, Ministerul Finanțelor trebuie să asigure în continuare fondurile necesare autorităților de management pentru onorarea cererilor de rambursare primite de la beneficiari, în vederea încheierii proiectelor, inclusiv în situația indisponibilității fondurilor de la Comisia Europeană.

În contextul constrângerilor bugetare actuale, a fost creat cadrul legal pentru asigurarea resurselor financiare necesare efectuării transferurilor de fonduri aferente cererilor de prefinanțare/plată/rambursare primite de la beneficiari pentru asigurarea fondurilor necesare implementării/încheierii proiectelor în cadrul perioadei de programare 2021-2027/2014-2020, prin utilizarea temporară a fondurilor europene nerambursabile aferente Programului Național de Redresare și Reziliență (PNRR), până la sfârșitul anului 2025, potrivit OUG nr. 107/2024 pentru reglementarea unor măsuri fiscal-bugetare în domeniul gestionării creanțelor bugetare și a deficitului bugetar pentru bugetul general consolidat al României în anul 2024, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative.

C. În conformitate cu Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 113/2024 cu privire la rectificarea bugetului de stat pe anul 2024, plafonul privind datoria publică, conform metodologiei Uniunii Europene, pentru sfârșitul anului 2024, este de 51,4% din produsul intern brut, corespunzător unui deficit bugetar de 6,9% din PIB. Menționăm că la sfârșitul lunii iulie, datoria publică, conform metodologiei UE se situa la nivelul de 52% din PIB.

Totodată, programul indicativ de emisiuni de titluri de stat aferent anului 2024 a fost revizuit la 217 miliarde lei înaintea rectificării bugetare, asigurând, după rectificare, necesarul brut de finanțare a deficitului bugetar nou stabilit la 6,9% din PIB și necesitățile de refinanțare a datoriei publice. Programul revizuit este deja asigurat în proporție de 97%.

2.3 Schimbări preconizate

A. Luând în considerare rolul pe care BID îl va juca în reducerea decalajelor de finanțare prin mobilizarea resurselor publice și private se impune includerea în portofoliul acesteia a atribuțiilor, exercitate până în prezent de către Exim Banca Românească S.A., legate de susținerea dezvoltării infrastructurii, a utilităților de interes public, a dezvoltării regionale, a

activității de cercetare-dezvoltare, protecția mediului înconjurător, de dezvoltare a întreprinderilor mici și mijlocii.

Pentru activitatea desfășurată în nume și cont stat, Exim Banca Românească S.A. va continua să activeze și să-și consolideze rolul său de agenție de credite de export, și să continue, pe o perioadă de maxim 2 ani de la intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, activitatea de agent al statului pentru avizarea condițiilor financiare ale garanțiilor de stat și subîmprumuturilor de natura datoriei publice, precum și pentru emiterea de opinii privind evaluarea capacității de rambursare și a clasei de risc pentru companii beneficiare de ajutor de stat. De asemenea, Exim Banca Românească S.A. va derula până la scadența finală angajamentele deja acordate în nume și cont stat, și va asigura administrarea fondurilor plasate de stat, prin Ministerul Finanțelor, pentru asigurarea plăților în situația executării angajamentelor asumate (executări de garanții).

Astfel, propunerile de amendare a Legii nr. 96/2000 privind organizarea și funcționarea Băncii de Export-Import a României EXIMBANK - S.A., au în vedere următoarele amendamente care vizează activitatea desfășurată de către Exim Banca Românească S.A., în numele și contul statului:

1. Eliminarea din cadrul obiectivelor generale a activităților destinate să asigure susținerea dezvoltării infrastructurii, a utilităților de interes public, a dezvoltării regionale, a activității de cercetare-dezvoltare, protecția mediului înconjurător, ocuparea și formare personalului, susținerea și dezvoltarea întreprinderilor mici și mijlocii, obiective care se regăsesc în mandatul Băncii de Investiții și Dezvoltare S.A.;
2. Actualizarea și consolidarea mandatului acordat Exim Banca Românească pentru susținerea exporturilor românești, a tranzacțiilor internaționale și investițiilor românești în străinătate, prin toate tipurile de instrumente financiare specifice unei instituții de tip ECA (finanțări, garanții și asigurări) în concordanță cu practica celorlalte ECA din Uniunea Europeană și în corelare cu obiectivele comune de politică externă a Uniunii Europene;
3. Eliminarea prevederilor referitoare la reprezentarea de către Exim Banca Românească S.A. la nivelul organismelor de supraveghere și decizie ale entității prin care se derulează programele investiționale ale Inițiativei celor Trei Mări, precum și ale altor entități prin care se derulează programe investiționale sau promoționale, și participarea la acțiuni inițiate de către acționarii FII3M în scopul creșterii vizibilității proiectelor comune ale țărilor din regiunea celor Trei Mări, inclusiv a celor privind constituirea fondului pentru participarea Exim la FII3M, activitate care va fi preluată de către BID;
4. Luând în considerare faptul că Exim Banca Românească S.A. nu va mai acorda noi produse de garantare și finanțări în numele și contului statului, altele decât cele legate de activitatea sa în calitate de ECA, și va continua administrarea angajamentelor existente până la scadența finală a acestora, prevederile referitoare la fondurile constituite la dispoziția Exim Banca Românească se modifică după cum urmează:
 - se elimină prevederile legate de constituirea la dispoziția Exim a fondului pentru garanții și a fondului pentru implementarea de măsuri de ajutor de stat și/sau de minimis, disponibilitățile rămase disponibile în aceste fonduri urmând a fi returnate la bugetul de stat, cu excepția sumelor necesare acoperirii obligațiilor în cazul executării garanțiilor ce

se stabilesc la nivel prudential prin conventie între Ministerul Finantelor si Exim Banca Românească S.A.; în mod corelativ se elimină și prevederile privind alimentarea fondurilor privind produsele de garantare și finanțări în numele și contul statului de la bugetul de stat sau din venituri din privatizare;

- corespunzător activităților care vor fi desfășurate în continuare de Exim Banca Românească în numele și în contul statului, se introduc prevederi privind menținerea la dispoziția Exim Banca Românească a unui fond pentru instrumente financiare de susținere a tranzacțiilor internaționale și a investițiilor românești în străinătate (activitatea ECA) și a unui fond pentru administrarea angajamentelor de finanțare și garantare în derulare la data de 30.09.2025;

- se introduc prevederi specifice privind modul de utilizare a fondurilor aflate la dispoziția Exim Banca Românească, în scopul derulării activităților / operațiunilor prevăzute de lege, inclusiv prin detalierea destinației acestor sume tipurilor de cheltuieli ce pot fi suportate din aceste fonduri cum ar fi cheltuieli ocazionate de recuperarea creanțelor statului din activitatea în numele și în contul statului, plata comisioanelor de administrare, precum și pentru acoperirea oricăror alor cheltuieli efectuate de Exim Banca Românească S.A. în numele și în contul statului, indiferent de natura acestora (de ex. plăți conexe operațiunilor de finanțare, garantare și asigurare care în situația neefectuării plății de către client trebuie avansate din fondurile statului, restituiri de comisioane și prime de asigurare, costuri de custodie și cheltuieli de recuperare directă etc.);

5. În contextul reconfigurării mandatului acordat Exim Banca Românească S.A. prin lege, se introduc o serie de dispoziții tranzitorii care vizează următoarele aspecte:

a) La data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență (respectiv 30 septembrie 2025) încetează acordarea de către Exim Banca Românească de finanțări și garanții în numele și în contul statului destinate să asigure dezvoltarea infrastructurii, dezvoltarea utilităților de interes public, dezvoltarea regională, susținerea activității de cercetare-dezvoltare, protecția mediului înconjurător, ocuparea și formarea personalului, susținerea și dezvoltarea întreprinderilor mici și mijlocii;

b) Pentru o abordare unitară, orice solicitare care vizează operațiuni noi sau angajamente în derulare destinate susținerii domeniilor menționate mai sus, care au fost înregistrate la Exim Banca Românească anterior datei de intrare în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență și care se află în diferite stadii de analiză, aprobare sau implementare vor fi soluționate conform reglementărilor interne în vigoare la data solicitării;

c) În condițiile în care perioada de valabilitate a schemelor de ajutor de stat implementate de Exim Banca Românească a încetat, angajamentele de finanțare și garantare acordate în baza acestor scheme și aflate în derulare vor fi administrate în continuare de Exim Banca Românească, conform reglementărilor interne aplicabile, cu respectarea condițiilor schemei;

d) În ceea ce privește angajamentele de finanțare și garantare în numele și în contul statului aflate în derulare la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, Exim Banca Românească va elabora o metodologie care să asigure o administrare optimă a portofoliului în corelare cu tipologia angajamentelor asumate și cu activitatea clienților, având ca scop limitarea eventualelor cazuri de default și

implicit un impact cât mai redus asupra fondurilor statului. În acest sens, metodologia va detalia, în principal:

- modalitatea de administrare a angajamentelor cu funcționalitate revolving, precum și a altor angajamente care prin natura lor presupun prelungirea, ca unică opțiune pentru a evita executarea (ex. scrisori de garanție bancară), prin includerea tuturor opțiunilor specifice unei strategii de exit în cadrul unei perioade de tranziție rezonabile (prelungirea pe o nouă perioadă, cu sau fără diminuare treptată a valorii, rambursarea integrală etc.);
- condițiile de restructurare a angajamentelor de finanțare și garantare (cu sau fără majorare de expunere), inclusiv pentru clienți care se confruntă cu dificultăți de rambursare, în ipoteza în care acest tip de operațiune reprezintă cea mai bună soluție de recuperare a expunerii existente;
- modalitatea de soluționare a altor modificări de condiții inițiale - prelungirea perioadei de utilizare și a perioadei de grație, modificări ale mix-ului de garanții colaterale, acorduri etc., în condițiile evaluării impactului acestor modificări asupra derulării angajamentului;
- competențele de aprobare a operațiunilor menționate mai sus, în scopul asigurării unui flux operațional eficient și operativ;

În stabilirea regulilor de administrare a portofoliului existent Exim Banca Românească va avea ca obiectiv evitarea pe cât posibil a producerii riscului de credit ca urmare a lipsei de continuitate a finanțărilor, cu impact negativ major asupra clienților, beneficiarilor (bănci finanțatoare) și nu în ultimul rând asupra fondurilor statului.

Pentru asigurarea unui cadru legal complet de reglementare, metodologia de administrare a portofoliului va fi avizată de Comitetul Interministerial de Finanțări, Garanții și Asigurări până la data de 31.12.2024 și supusă ulterior aprobării Guvernului.

Totodată, se propune reglementarea mecanismului tehnic pentru deschiderea de conturi în străinătate și efectuarea de operațiuni în aceste conturi, în numele și contul statului, pe bază de convenție încheiată de Eximbank S.A. cu Ministerul Finanțelor, pentru îndeplinirea obligațiilor reglementate în sarcina acestuia prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 126/2005, cu modificările și completările ulterioare.

Conform cadrului legal în vigoare, respectiv Legea nr. 207/2022 pentru reglementarea unor măsuri privind cadrul general aplicabil constituirii și funcționării băncilor de dezvoltare din România, cu modificările și completările ulterioare și H.G. nr. 1204/2022 privind constituirea, organizarea și funcționarea Băncii de Investiții și Dezvoltare - S.A., cu modificările și completările ulterioare, BID, instituție de credit aflată în curs de operaționalizare, va prelua atribuțiile exercitate în prezent de Banca de Export-Import a României EXIMBANK - S.A. cu privire la activitatea FI3M (activitate de reprezentare împreună cu Ministerul Finanțelor), precum și participația la capitalul acestuia și cu fondurile aferente participației la activitatea fondului și la acțiunile inițiate de către acționarii acestuia.

Luând în considerare rolul BID ca instituție națională de dezvoltare/promovare și principalul vehicul la dispoziția statului care va acționa, prin instrumentele financiare promovate, la

mobilizarea finanțării investițiilor pe termen lung, atât din partea sectorului public cât și cel privat, considerăm oportun ca aceasta instituție să asigure participarea și reprezentarea în numele și contul statului la inițiativele și fondurile de investiții regionale, inclusiv a celor derulate sub umbrela Inițiativei celor Trei Mări, prin intermediul cărora se vor realiza investiții care vor contribui la atingerea potențialului de creștere și transformare a României cu o economie mai incluzivă și mai durabilă. Astfel, prin mobilizarea fondurilor publice, a fondurilor UE și a altor forme de finanțare, banca va contribui la atenuarea decalajelor de finanțare și atragerea sectorului privat în sectoare și domenii insuficient acoperite până în prezent.

Fondurile privind contribuția României la fondurile de investiții regionale și la acțiunile de promovare se asigură din bugetul de stat, în limita sumelor aprobate cu această destinație în bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Finanțelor - Acțiuni generale, sau din alte surse legal constituite, cum fi utilizarea fondurilor rambursate (reflows) în cadrul Inițiativei Jeremie gestionate de către Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, prin semnarea unui acord/scrisoare cu Fondul European de Investiții în acest sens și aprobarea acestui document prin hotărâre a Guvernului.

B. Luând în considerare epuizarea disponibilităților de fonduri europene primite sub formă de prefinanțare de la Comisia Europeană pentru programele 2021-2027, coroborat cu contextul bugetar actual, respectiv faptul că România se află în procedură de deficit excesiv, este necesară flexibilizarea cadrului legal actual pentru a permite fie utilizarea fondurilor europene nerambursabile disponibile aferente PNRR (reprezentând tranșe primite de la CE în baza cheltuielilor efectuate pentru îndeplinirea țintelor și jaloanelor), fie a fondurilor alocate de la bugetul de stat potrivit OUG 133/2021. Similar, este necesară aceeași flexibilizare și pentru asigurarea fondurilor necesare rambursării cheltuielilor eligibile la finalizarea proiectelor aferente perioadei de programare 2014-2020.

În susținerea propunerii de modificare, precizăm faptul că, disponibilitățile din contul distinct de disponibil deschis la Trezoreria operativă centrală pe numele Ministerului Finanțelor aferente sumelor provenite din granturile acordate României în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență nu au asociat un cost de finanțare așa cum îl au alte alternative care ar putea asigura sursele de finanțare necesare onorării cererilor de finanțare ale autorităților de management. În cazul utilizării unei surse bugetare costul de finanțare ar fi cel puțin cel de asigurare a finanțării deficitului bugetar prin împrumuturi pe termen scurt în moneda locală, care ar putea varia între 5,51% (costurile aferente depozitelor pe termen scurt atrase pentru acoperirea golurilor de casă) și aproximativ 5,85% aferent certificatelor de trezorerie cu scadență de 1 an. În cazul utilizării, de exemplu, a unei surse cum ar fi veniturile din privatizare, există un cost de oportunitate dat de dobânda de fructificare a acestora la acordarea de împrumuturi către UAT-uri (cel puțin ROBOR 3 luni +1%). Din acest punct de vedere, mecanismul propus este unul eficient negenerând un cost de finanțare suplimentar.

Totodată, se propune modificarea și completarea art. XXVII din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 107/2027 pentru reglementarea unor măsuri fiscal-bugetare în domeniul gestionării creanțelor bugetare și a deficitului bugetar pentru bugetul general consolidat al României în anul 2024, prin reglementarea distinctă a mecanismului de depășire a limitei prevăzută la alin. (1) al aceluiași articol, în funcție de modul de finanțare și subordonare al ordonatorilor de credite.

Adoptarea în regim de urgență a măsurilor propuse sunt necesare în contextul marjei bugetare foarte restrânse, pentru crearea premiselor declarării la Comisia Europeană a cheltuielilor eligibile, care vor fi luate în considerare pentru evitarea dezangajării (primul termen de dezangajare automată a fondurilor CE este 31 decembrie 2025) și creșterii gradului de absorbție a fondurilor europene 2021-2027. Totodată, aceste măsuri sunt necesare pentru asigurarea rambursării cheltuielilor eligibile efectuate în cadrul proiectelor 2014-2020 (inclusiv a celor rezultate în urma supracontractării), în contextul atingerii alocării de fonduri europene în cadrul programelor operaționale.

C. De asemenea, prin prezentul act normativ se propune creșterea plafonului privind datoria publică, conform metodologiei Uniunii Europene la nivelul de 53% din produsul intern brut, pentru sfârșitul anului 2024, care are în vedere asigurarea flexibilității în atragerea resurselor financiare necesare implementării planului de finanțare din anul 2024, dar și a prefinanțării necesităților aferente anului 2025, respectiv a menținerii rezervei în valută la dispoziția Trezoreriei Statului la un nivel confortabil.

Asigurarea surselor de finanțare în avans este necesară în condițiile desfășurării alegerilor parlamentare și prezidențiale în luna decembrie a.c., acest calendar putând genera întârzieri în aprobarea bugetului de stat și implicit a planului de finanțare aferent anului 2025, cu impact potențial asupra cererii de titluri de stat pe piața internă și asupra procesului de emitere de euroobligațiuni pe piețele externe la începutul anului 2025, într-o perioadă favorabilă în mod uzual pentru emitenții suverani.

2.4 Alte informații *) Nu este cazul.

Secțiunea a 3-a Impactul socioeconomic **)

3.1 Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

3.2 Impactul social

Nu este cazul.

3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Nu este cazul.

3.4. Impactul macroeconomic

3.4.1 Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

Preluarea atribuțiilor de către BID de la Exim Banca Românească S.A. va contribui la consolidarea finanțării domeniilor prioritare, la implementarea obiectivelor economice și strategice ale Uniunii Europene pe plan local și alinierea la practicile europene și internaționale în materie de finanțare a dezvoltării.

3.4.2 Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat

Nu este cazul.

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri

BID va deveni principalul actor în susținerea finanțării pentru sectoarele-cheie și investițiile în

proiecte din domenii inovatoare, ecologice și cu caracter social, în care au fost identificate disfuncționalități ale pieței, cu un impact pozitiv asupra creșterii investițiilor în economie, ocupării forței de muncă, luând în considerare expertiza specifică, cunoașterea contextului local, a mediului de afaceri și a comunităților de investitori, precum și a politicilor și strategiilor naționale.

3.6. Impactul asupra mediului înconjurător

Nu este cazul

3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

Nu este cazul.

3.8 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

Nu este cazul.

3.9. Alte informații

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri ***)

- În mii lei (RON)						
Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
1	2	3	4	5	6	7
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) bugetul de stat, din acesta:						
(i) impozit pe profit						
(ii) impozit pe venit						
b) bugete locale:						
(i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat						
(i) contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri (Se va menționa natura acestora.)						
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						

a) buget de stat, din acesta: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii						
b) bugete locale: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli: -cheltuieli pentru înființarea Băncii - plată garanții						
4.3. Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat						
b) bugete locale						
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adaptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente: a) fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată; b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.						
4.8. Alte informații						

Nu este cazul.

Secțiunea a 5-a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

5.1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ

a) acte normative ce vor fi modificate sau abrogate ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ.

Hotărârea Guvernului nr. 1204/2022 privind constituirea, organizarea și funcționarea Băncii de Investiții și Dezvoltare - S.A., va fi modificată și completată, în ce privește preluarea de către BID a atribuțiilor exercitate în prezent de Exim Banca Românească S.A. în legătură cu activitatea de reprezentare a României în cadrul I3M, și a oricăror noi fonduri de investiții din regiune.

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 107/2024 pentru reglementarea unor măsuri fiscal-bugetare în domeniul gestionării creanțelor bugetare și a deficitului bugetar pentru bugetul general consolidat al României în anul 2024, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 31/2024 privind reglementarea unor măsuri fiscal-bugetare și pentru modificarea și completarea unor acte normative.

5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice

Nu este cazul.

5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE)

5.3.1. Măsuri normative necesare transpunerii directivelor UE

Prezentul act normativ nu transpune directive UE.

5.3.2. Măsuri normative necesare aplicării actelor legislative UE

Prezentul act normativ nu transpune directive UE.

5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene

Nu este cazul.

5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate

Nu este cazul.

5.6. Alte informații

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative

Nu este cazul.

6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

Proiectul de act normativ a fost supus dezbaterii publice prin afișare pe site-ul Ministerului Finanțelor.

6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale

Nu este cazul.

6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative

6.5. Informații privind avizarea de către:

- a) Consiliul Legislativ - este necesar avizul.
- b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării - nu este cazul.
- c) Consiliul Economic și Social - este necesar avizul.
- d) Consiliul Concurenței - este necesar avizul.
- e) Curtea de Conturi - nu este cazul.

6.6. Alte informații

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ

Transparența proiectului de act normativ a fost asigurată conform art.7 alin. (13) din *Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică*, republicată. Au fost respectate prevederile Regulamentului privind procedurile, la nivelul Guvernului, pentru elaborarea, avizarea și prezentarea proiectelor de documente de politici publice, a proiectelor de acte normative, precum și a altor documente, în vederea adoptării/aprobării, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 561/2009. Proiectul de ordonanță de urgență a fost publicat pe site-ul Ministerului Finanțelor în data de 2024.

7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Nu este cazul.

7.3. Alte informații

Secțiunea a 8- a

Măsurile privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ

8.1. Măsuri de punere în aplicare a proiectului de act normativ

Nu este cazul.

8.2. Alte informații

Pentru considerentele de mai sus, supunem aprobării proiectul de Ordonanță de Urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 96/2000 privind organizarea și funcționarea Băncii de Export-Import a României EXIMBANK - S.A. și pentru reglementarea unor măsuri bugetare.

Ministrul Finanțelor
Marcel-Ioan BOLOȘ

AVIZAT FAVORABIL

Vice-prim ministru
Marian NEACȘU

Ministrul Investițiilor și Proiectelor Europene
Adrian CÂCIU

Ministrul Justiției
Alina - Ștefania GORGHIU